

Ob bregu je ležal Lado, zraven njega je sedela Vlasta, zajemala mivko in jo skušala obdržati v dlaneh, toda siknila ji je skozi prste kakor voda. Opazila je Sineta in Piko in se zdrznila. Zamišljeno je gledala za njima, ko sta utonila med množico.

Lado se je obrnil, se nasmehnil in ji pogledal v obraz.

»Ali ni življenje lepo, Vlasta?« je rekel z glasom človeka, ki je prepričan, da je zgrabil svojo srečo in jo trdno drži.

»Lepo,« je medlo, brez prepričanja odgovorila Vlasta. Znova je zajela v pesek in stisnila dlani, toda sipka mivka ji je uhajala, dokler nista ostali roki prazni.

Vlasta je zajemala znova in znova ...

EINO LEINO: FINSKE BALADE

TEMNI

Temni plod naročja žene,
že ob rojstvu ves prestrašen,
vsepovsod je le strahove,
zlobne duhovine gledal,
dobrih videl ni nikoder.

Čredo past ga pošlje mati.

Vrne se pastir iz gozda
ves prepaden v dom očetni;
v strahu se ježe lasje mu:
»Ljuba mati, o, nikar več
črede past me ne pošiljaj!
Vrag čepel je v širnem barju,
v pušči večče so rezgale,
črti z njimi so divjali,
duh zemlje iz tal kipel je.«

Dečko res ni za pastirja. —
Pošljejo loviti ga ribe.

Vrne se od morja dečko,
bled in plašen stopi v izbo,
mrzlo trepetaje reče:
»Strašni so bivalci gozda,
hujši so duhovi morski.
Tursa* je po vodi brodil,
da se morje je razklalo;
Bledi je sedel na kleči,
brezno je pod njim zijalo.«

Dečko res ni za na morje. —
Naj poseke gre požigat.

Vrne se domov od ognjev,
ves preplašen stopi v izbo,
v strahu mu oči boljčijo:
»Grozne so strahote morske,
še strašnejši so plameni.
Kače iskre so pljuvale,
kuščarji plamene rdeče;
vešča varila je v kotlu,
ki ga zlodej sam je mešal.«

Vsa družina ga je sita:
»Kaj počnemo naj z bedakom?«

Komaj ga ubrani mati:
v vas ga pošlje na plesišče.

Vrne iz vasi se dečko,
v rodno hišo si ne upa,
pa po ulicah se skritih
splazi ven na pusta polja.
Tamkaj v zadnji ga ogradi
najde žalostnega mati.

* Tursa — neke vrste povodni mož, mitološko zlo bitje. Isto velja tudi za bitje, ki smo ga prevedli z »Bledi« v prihodnjem verzu.

In objame vrat ji dečko:
»Mati, rodna mati moja!
Pusti me, naj grem od todi,
naj pobegnem iz teh krajev
ter odidem v smrtne gaje,
skrijem se v kraljestvo mrtvih.
Videl sem doma grozote,
a še hujše doli v vasi.
Tujec je zaslanjal vrata,
sin njegov je ždel na pragu,
zlo grozilo je v razpoki,
vrag je v veži stal na preži.«

Mati temnega je sinka
siromaka že poznala,
ki mu dušo že ob rojstvu
vso je groza napolnila.
Dolgo je jokala mati
in ni nehala jokati,
tiho mu je govorila:

»Pojdi, sinko moj nesrečni,
pojdi v gaj kraljestva mrtvih,
tjakaj, kjer ti oče biva,
v kraje tihega pokoja,
kjer šume drevesa sveta,
rdeči bori šepetajo
o preteklem, pozabljenem,
v večne žalosti mrakovih.«

Oče v grobu je povprašal:
»Kaj, rodu mi biser, jokaš?«

»Jojme, oče ljubi, jokam,
ker me temni gozd ne mara.«

»S pesmijo si gozd pridôbi,
kot so dedje to storili.«

»Jojme, oče ljubi, jokam,
ker ne upam si na morje.«

»Z žrtvami duha pomiri
morskega, kot tvoji dedje.«

»Jojme, oče ljubi, jokam,
ker mi ogenj je sovražen.«

»Ogenj v trdne meje vkleni,
kot so dedje to storili.«

Še rodu je biser tožil.
»Kaj, veselje moje, jokaš?«

In v bridkosti dečko pravi:
»Oče, o, še mene vzemi
k sebi, tjakaj v smrtne dvore;
temno matere sem dete,
že ob rojstvu preplašeno;
vsepovsod strahove vidim,
toda med ljudmi najhujše.«

Izpod ruše so besede
vzklile iz kraljestva mrtvih:
»Tudi dedje so poznali
takšen strah, a preživeli
vendarle so čase svoje.
Prazno jutro je življenja,
bolj večer je smrti prazen.
Ozko je kraljestvo mrtvih,
tesne izbe so pod zemljo,
lune ni, ne sončne luči.
Tam samotni ždiš in gledaš
črva le, ki v lesu gloje
in sam sebi v dolgočasju
večnem si srce nagrizaš
v bolečini brez tolažbe.«

Izpred vrat kraljestva mrtvih
vrnil fant se tih domov je.
Sedel je v domačo izbo,
čuval ogenj na ognjišču
ter opravljal hišna dela.

In z nasmehom včasih bajal
je o modrih gozdnih ženah,
pel o vilah v širnih vodah.
Hodil v gozd je in na morje,
mrežo ribam je polagal
in pasti nastavljal v lesu.
In življenje mu je teklo
brez veselja, brez bridkosti;
dan ob dan je mirno družil —
dneve dobre, dneve hude,
toda prav na vrhu dobre.

YLERMI

Ylermi, ponosni dedič,
rekel je, ko skozi vrata
v sredo cerkve je prihajal:
»Tu je človek take vrste,
ki mu žal ni del storjenih,
ki plačilo ali kazen
mu življenje ne poboljša.«

Zid kamnitni mu odvrne
ter leseni kip Device:

»Kmalu žalost te upogne,
ko se dvor v pepel ti zruši.«

Ylermi, ponosni dedič,
v ščit udari, da zazvenkne,
s konjem plane preko pušče;
vidi dvor razsut v pepelu
in ob tlečem še tramovju
divje, kljubovalno vpije:
»Nov si bomo dvor zgradili,
dvor, ki lepši bo kot stari!«

Ylermi, ponosni dedič,
vjaše v srednjo ladjo cerkve
in pred križem se zaklinja:

»Tu je človek take vrste,
ki v pepel kolena ne upogne —
bolečina le krepi ga!«

Sivo reče mu zidovje
ter kamnitni Krist na steni:
»Kmalu sklonil boš koleno,
ko ti žena bo v plamenih.«

Ylermi, ponosni dedič,
zlomi bič iz mroževine,
s konjem zdirja preko pušče;
vidi ženo vso v plamenih
ter ob njej stoječ zavpije:
»Drugo si izbral bom ženo,
ženo boljšo, kot je tale!«

Ylermi, ponosni dedič,
žrebca iskrega vzpodbode,
pred Gospodovim oltarjem
kljubovalno se poroga:
»Tu je človek take vrste,
ki mu žal ni del preteklih —
kot vihar mu je življenje!«

Zid kamnitni mu odvrne
in Boga podoba zlata:
»Kmalu žal ti teh besed bo —
glej, blazni ti sin edini.«

Ylermi, ponosni dedič,
s sulico ob tla udari,
k domu zdirja preko pušče;
sina blaznega zagleda.
K pasu seže po sekiro
ter z udarcim ostrim sina
lastnega ubije oče;
trešči ga na zemljo črno.
Z drznimi kriči še usti:
»Drugega rodil bom sina,
boljšega, kot bil je tale!«

Ylermi, ponosni dedič,
z žrebcom skozi okno cerkve
plane tjakaj v sredo ljudstva,
ki se zbralo je k daritvi.
Ogenj žrebeu gre iz gobca,
iz oči mu šviga plamen,
hujši pa v očeh še ogenj
jezdecu žari, ki v sedlu
dvigne se in divje kliče:

»Tu je človek take vrste,
ki ne prosi odpuščanja,
ki le z jeklom zna ljubiti!«

Glas udari iz oblakov:
»Kmalu milosti boš prosil,
ko te smrt za grlo zgrabi.«

Ylermi, ponosni dedič,
brezno pod seboj zagleda,
ogenj vidi plapolati,
pa izdere meč krvavi —
roko skupaj z rokavico
si odseka, pa jo vrže
tjakaj v kamenito steno.
»Preje«, pravi, »tale cerkev
bo zgrmela v razvaline,
kot ta roka pade s kamna.
Preje zruši se zidovje,
kot moj prst spustijo stene.
Prej pa pridejo še časi,
vse drugačni, hujši časi;
smrt ne bo jih uklonila
in ne bodo več plazili
s strahom v njeno se kraljestvo.«

Zbode žrebca. Plamen švigne
preko zlate mu čelade. —

Še je v kamnu rokavica.

SIN SUŽNJE

Pirkka, mož z rogljato kučmo,
rekel je: »Junaki, kvišku!
Mlad je sneg zapadel polja.
Hajdimo v vasi laponske
ropat njihove sinove!«

V dir so se spustili lovci;
mlad so sneg okrvavili,
z mečem so može pobili,
vse žene osramotili.

Daleč vel je dim v Laponski.
Vse vasi so opustele,
po pepelu so otroci
jokali osiroteli;
psi tulili so po gorah.

Pirkka si ujel je sužnjo.

Ko se čas je prekotalil,
sužnja je otroku pela:
»Rod ti matere je slaven,
slavnejši še rod je tistih,
ki počivajo pod rušo.
Ljudstvo je gora številno,
večje še v kraljestvu mrtvih.
Tja ost Pirkkova ne seže
ne sekira krutih borcev.«

Jezen gospodar zarjove:
»Kratka pesem je najlepša!«
Zgrabi meč, viseč na steni,
in ženó osramočeno
z njim ubije. — Takšen bil je
Pirkka, mož z rogljato kučmo.

Rasel lepi sin je sužnje.

Spet prišel je čas junakom,
da odrinejo v Laponsko,
pa so rekli: »Naj nam suženj
streže na pohodu bojnem.«

Moral z njimi na pohod je.

Naglo so sani drčale:
prvi dan vzdolž dolgih jezer,
drugi dan čez zmrzla barja,
tretji dan čez gorske vrhe.
Sužnju stiskalo srce se
v prsih je in divje bilo.

Prišli so na vrh planine;
ognji so lebdeli v daljah,
luči po vaseh laponskih.

Pirkka, mož z rogljato kučmo,
rekel je: »Nič ne zaupam
sužnju pasjemu, ki polne
so oči mu ostrih bliskov,
hujših od polarne luči;
bolje je, če tu ostane.«

Ob drevo so privezali
dečka, ga pustili v gori.

Vračali so spet se z ropa
Pirkkovi možje v domovja.
Krzna polnila so pulke,
rop krasil sanem je locne.
Pirkka, mož z rogljato kučmo,
spomnil se je in povprašal:
»Mladec nam ostal je v gori —
kdo bo reveža odrešil?«

Naglo na smuči junaki
so skočili. — V snu je visel
dečko ob drevo privezan,
v snegu, kot srebro blestečem.
Lepe sanje o deželi
matere je rodne sanjal.

Rdeče pulke* se drevijo
čez gora hrbitišča rdeča.
Modri švigajo jeleni
mimo modrih rek in jezer.
Čuj srebrnih glas labodov,
kukavica zlata kuka,
ptičja pesem se razlega
in vsi gaji zelenijo
sred laponskega poletja,
ko še v noči sonce sveti.

In z nasmehom dečku ustne
izreko: »O, Stvarnik, varuj
materino mi deželo!«

Zazvenče tetive lokov,
švistnejo puščice perne;
na kolenih Vsemogočja
smrti zazvenijo strune.**

KIMMOVO MAŠČEVANJE

Kimmove smučī samotno
v temno noč drse čez goro.
Žar zvezda gori na nebu,
huje bolečina v srcu
Kimmu tli, ki skozi temni
blodi les, sam sebi poje:

»Oh, imel sem ljubo hčerko,
lepšo kot jelenče mlado;
ko je sama spala v koči,
na krzneni je ležišče
drzno k njej nek tujec legel.
Čas prišel bo, ko ga srečam,
in tedaj bo vztrepetala
vsa prostranost temnih gozdov.«

* Pulka — čolničaste sani.

** Izvirnik ima na tem mestu »kantele«, finski narodni inštrument, podoben lutnji.

Kimmove smuči samotno
v temno noč drse čez goro.

Vrh odljudne, mračne gore
plešejo planinske vile,
kakor roj snežink v vrtincu;
v vetru jim lasje vihrajo.

V diru plane volk v dolino.
Bakla severnega sija
iskre čez nebo usiplje.
Snežna šir težko zavzdihne.
Potlej vse je tiho, tiho.

»No, vihar prihaja v gosti,«
misli Kimmo in hitreje
s palico smuči poganja;
vedno bliže je dolini.
Čuj! Tam izpod stare smreke
glas slaboten jadikuje:
»Hej, postoj, popotnik pozni,
in nesrečnežu pomagaj!
Jelen, glej, mi je raztrgal
vajeti in vse jermenje,
pulko mi je v sneg prevrnil,
potlej pa utekel v goščo.
Komaj sem življenje rešil.
Zdaj ne vem ne kod ne kam bi,
da ušel bi roki mraza.«

Kimmo zdaj spozna možaka.
Jeza trga mu drobovje;
gleda tujca, gleda pulko
in jelenjo sled po snegu.
Že se dvigne nož krvavi,
jeza roki ukazuje —
a obenem vest svari ga:
Vsem popotnim rad pomagaj!
Tak je star laponski zakon.

»Stopi zadaj na smuči mi,«
pravi Kimmo, »da te spravim
tjakaj do vasi v dolini,
kjer te topla kopel čaka.«

In tako s smučmi drsita —
Kimmo spredaj, tujec zadaj.
Temna pod nebo za njima
Vražja gora je kipela.
Na vršacu pa grozotne
so plesale, pele vile
in lasje so jim vihrali,
njih porog v vihar je tulil.

»O, slabič, s prisego hudo
vstal na pot si maščevalno.
Krivca srečal si, a dobro
zdaj godi se mu za pêto
lastnega preganjevalca!«

Hudournik pot prekriža;
ozka brv le čezenj vodi.
Kimmo pravi: »Pojdi spredaj,
jaz za tabo. Laže tu čez
samemu mi bode priti.«

Tujec brez strahu uboga —
sunek roke — mož ga trešči
v val kipečega slapovja.
V noč ledeno krik odjekne —
in spet smrtni molk zavlada.

Kimmo pa strmi v strahoto.

In že z vrha grozne gore
vražje se spustijo hčere.
Bližajo se kot neurje,
tulijo z viharnim glasom.
Zgrinjajo od vseh vetrov se
iz votlin in raz planine.

Pa z lasmi si ulovijo
dolgimi moža morilca
ter z objemi in s poljubi
toplo mu pijo življenje.
Vragu v last ga izročijo
in zagrebejo pod snegom.

Tuli volk. Šumi vodovje.
Svetlo zjutraj sije sonce.

DEKLE IN BOJARIČ*

Pesem žalostno je pela
mlada deva ob izviru.
Sonce šlo je za obzorje
in žerjavica poletja
je počasi se gasila;
v dalji mirna se svetilka
je prižigala jeseni
ob migljanju severnice.

Skozi borov gozd je podkev
zazvenela in zamolklo
jeknila čez zlato puščo.
Iz večernega naročja
planil mlad je, lep bojarič
na blestečem se žrebetu.
Konja je pojil v izviru,
šalil se z dekličem mladim:
»Ljubo dekle, kdaj boš moje?«

Reče deklica mu mlada:
»Oj, šele takrat bom tvoja,
ko srca mi bol ugasne.«

Gladi po svileni dlaki
konjiča bojarič lepi
ter se šali z lepotico:
»Kdaj ti bol srca ugasne?«

* Balada je postavljena verjetno v karelijsko okolje, zato srečamo v njej ruskega bojariča (bojarskega sina) in pravoslavni samostan.

Reče nežna mu mladenka:
»Kadar križ nad mano zrase,**
bol bo v srcu ugasnila.«

S prsi križ bojarič lepi
sname si, pa z lepotico
šali se ter jo vprašuje:
»Bom živel v spominu tvojem?«

Lahno trata zašepeče:
»Pomnila jaz pač bom tebe —
toda ti — boš mislil name?«

Za roko bojarič lepi
prime ljubo zdaj mladenko,
križ ji krog vratu obesi:
»Dokler kri ne pordeči mi
ruše, te ne bom pozabil.«

Plane v sedlo in izgine
kot puščica zlata v temi.
Vsa začudena ostala
pri studencu je mladenka.
Severnica je migljala.

Pa odšel bojarič lepi
v vojsko je in v boje vroče.
Deva lepega večera
žalostna odšla domov je,
zlat ji križ krasil je prsi.

Toda, joj, bojarič lepi
padel v greh je, meč orosil
v krvi rodnega je brata.
Potlej pa na samostanska
sveta je potrkal vrata
in sprejel meniško haljo.

** Dobeseden prevod bi se moral glasiti: »Ko bom modri križ postala«, kar pomeni: ko bom umrla.

Deva lepega večera
jókala je za junakom,
dolgo, dolgo žalovala
za ugaslim je poletjem.
Končno je postala žena
možu, ki ga ni ljubila.

Ko si je bojarič lepi
zlobno kri krotil na trdem
kamnu celice meniške —
deva lepega večera
žalostna je skrila glavo
v tujega moža ležišče.

In ko se bojarič lepi
zvijal je v bridkosti hudi
ter Boga za milost prosil —
deva lepega večera
tujcu grela je ognjišče,
tujčevim otrokom pela,
tujcu čuvala živino,
predla s tujčevim vretenom,
s tujcem na večer sedela,
s tujcem stopala spet v jutro,
tujcu postelj postiljala,
bogala ukaze tujca.

Prevedel Emilijan Ceve

EINO LEINO

Suomi — Finska — to je dežela tisočerih jezer, dežela ob morju s tisočeriimi otoki, dežela gozdov in polj in pašnikov, dežela severnih jelenov, hudournih voda in trdoživega ljudstva, ki se je tod naselilo že pred dvema tisočletjema, dežela nasprotij v naravi in človeku, ki druží mongolsko in severno kri, dežela, v kateri pod novim plaščem plemenite kulturne zrelosti še vedno utriplje prastara bajka, ki se je porodila v dolgih nočeh in v pastirskih šotorih, v meglah in viharjih. Težko zgodovino je preživela, saj so ji gospodovali tujci od srede 12. stoletja do leta 1917, najprej Švedi, po letu 1809 pa Rusi. Kljub temu, da je Luthrov učenec Mihael Agricola že sredi 16. stoletja s prevodom sv. pisma ustvaril temelje finski književnosti, sta vendarle v knjigi in šoli gospodarili švedščina in kasneje ruščina. Novejša finska zgodovina je prežeta z bojem za kulturno in nacionalno samostojnost, ki ga

je začela že romantika in ki se je posebno okrepil v času hudega ruskega raznarodovalnega pritiska po letu 1899. Najvidnejši možje v tem boju so bili Johan Wiljem Snellman, Elias Lönnrot in Johan Ludvig Runeberg. Zdravnik Elias Lönnrot, sin vaškega krojača, ki je zrasel iz lakote in revščine, je utrdil temeljni kamen finske književnosti, ko je rešil pozabljenja stare narodne pesmi ter jih spletel v epos »Kalevala«, ki poje o treh bajeslovnih junakih ter združuje še pogansko in krščansko motiviko z zgodovinskimi spomini na boje Fincev z Laponci. S tem je Lönnrot pokazal pot kasnejšim oblikovalcem finske besede; zasidral jih je v ljudsko izročilo in jih priklenil na domačo zemljo. Vsa velika imena finske književnosti pomenijo obenem tudi močne stebre finske narodne zavesti, sloneče na trdnem kmečkem človeku: Alexis Kivi, Juhani Aho, Johannes Linnankoski, Frans Eemil Sillanpää, Eino Leino.

Druga polovica 19. stoletja pomeni »zlato dobo finske umetnosti«. Zrasla je iz zanešenega nacionalnega optimizma ter odkrila lepoto domovine, narave in duše finskega človeka. Najtežje razdobje finske zgodovine je rodilo največje finske umetnostne oblikovalce — in med njimi tudi Eina Leina, ki pomeni vrhunec finske poezije na začetku umetnosti našega stoletja.

Pod pesniškim imenom Eino Leino se skriva mož s pravim imenom Armas Leopold Lönnbom. V Paltamu ga je 6. julija leta 1878 zazibala finska mati. Vse njegovo življenje je bilo tako posvečeno književnosti, da je tej žrtvoval ne samo rodbinsko srečo, ampak tudi premoženje in zdravje. Že v šolskih letih je začel prevajati epos »Kung Fialar — Kralj Fialar«, ki ga je spesnil v švedščini J. L. Runeberg, veliki oznanjevalec finske domovinske misli in borec proti ruski tiraniji. Ko mu je bilo osemnajst let, je Eino Leino izdal prvo pesniško zbirko — leta 1896 — ter ji dal naslov »Maaliskuun lauluja — Marčne pesmi«. Toda kmalu se je zavedel, da mora svoje delo razširiti, da narodu ne zadošča samo lirski pesem. Skupaj z bratom Kasimirjem, čigar ime v finski literaturi tudi prav glasno zveni, je začel snovati prve drame in v letih 1905 do 1911 izdal kar šest knjig dram z naslovom »Naamioita — Maske«. Tudi novele in romana ni zanemarjal, v časopisu Päivälehti pa so izhajale njegove literarne kritike. Svoje življenje je popisal v knjigi »Elämäni kavalikirja — Slikanica mojega življenja«; ta je izšla leto dni pred smrtjo, ki je pisatelja zatekla 10. januarja 1926 v Tuusali.

V Leinovem delu se družijo izredno kultivirana forma s prvinskim nacionalnim izrazom. Narodna pesem mu je bila vir, iz katerega je nenehno zajemal vsebinske in oblikovne pobude. S krepko in obenem nežno fantazijo je gradil mnogolični svet svoje umetnosti, ki ga je bogatil še s prevodi iz tujih literatur (Dantejeva Divina Commedia, Goethejeva Ifigenija itd.). Zbrano delo, ki je izšlo v Helsinkih po pisateljevi smrti, obsega 16 zvezkov. Vsa finska domovina odseva v njem. Nadčloveškim junakom se pridružujejo liki rahločutnih žena, obenem pa oživljajo pod Leinovim peresom, posebno v dramah, tudi osebnosti iz grške in orientalske zgodovine. Toda v vrh njegovega ustvarjanja moramo postaviti zbirko pesmi, ki je izšla leta 1905 in 1916: »Helkavirsiä — Pesmi pomladnega praznika«, iz katere smo odbrali tudi balade, ki jih objavljamo. Iz teh slovesnih balad in legend ne žari samo pesniški značaj Eina Leina, ampak duša njegove domovine v tisti pradavni ubranosti, ki ne loči realnega in sanjskega sveta, ki se pokorava tragičnim usodnostim pa pri tem z nesrečnimi čustvuje in se čudi junakom. Preprosta je oblika teh pesmi — dozorela je ob Kalevali in Kanteletarju, zbirki ljudskih pesmi — toda ple-

menita je v svoji mojstrski dognanosti. Kakor finska narodna pesem, so tudi Leinove balade brez rime in zložene v štiristopnem troheju; v te lapidarne verze pa je zajeto toliko lepote in nežnosti, pa tudi strasti in groze, da čutimo v njih utrip velike naravne in človekove sile. S skopimi potezami, polnimi baladnega zvena, riše pesnik junake in zemljo, na kateri se ti bore z naravo, s človekom, z božanstvom in s samim seboj. Plastično jim kleše usodo, obenem pa prežema vse s tankočutno lirično noto. Na pol bajeslovni junak Y l e r m i kljubuje zemlji in nebu, junak iz poganske davnine, ki pozna le zakon lastne volje ter ga ne upogneta niti bolečina niti smrt. T u m m a — Temni je kmečki fantič ujet v gnostično grozo starih bajk, ob kateri zveni tiha odpoved in majhna sreča domačega ognjišča. P i r k k a je junak iz dni, ko so finski rodovi osvajali laponsko zemljo z ognjem in mečem, in K i m m o strastni maščevalec, ki propade v razdivjani grozi viharne gore. Kakšna nežnost preveva lirično balado o dekletu in bojarskem sinu, ki je z rahlimi potezami dahnjena v večer karelijskih gozdov. Usoda ljudi se spreminja pesniku v simbol, kakor se mu lepota domače zemlje preliva v naravnost sanjski privid. Borovi gozdovi, širne vode, gore in morje — vsa Finska poje v teh verzih. Jeleni drve čez zasnežene hribe, labodi lete čez nebo, po gorah tulijo volkovi. In med jezери in čez gore švigajo sani in čolničaste pulke; zvezde jim kažejo pot in luči v daljavi — nenehno pa bde ob njih dobra in zla bitja, s katerimi je posejala ljudska domišljija barja in morje, gore in polje. To je finska dežela, zemlja jezer, Soumenmea, stoletja zatirana, pa kljub temu verujoča v zmago.

Slovenec je z Einom Leinom prvi seznanil dr. Ivan Prijatelj, ki je objavil v »Ljubljanskem Zvonu« leta 1917 prevod rodoljubno ubrane lirične pesmi »Lapsko leto«. Balade, ki jih danes objavljamo, pa žele pokazati tudi Leinovo epsko pesem. — Pri prevajanju mi je ljubeznivo pomagal finski rojak, g. profesor Santeri Ankeria, ki mi je vskladil prevod iz nemščine s finskim originalom, tako da je med obojnim celo vrstično soglasje; za to uslugo mu velja moja topla zahvala.